

ARCHEOLOGIA POLSKI

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM LXI

2016

WARSZAWA
2016

T o m r e c e n z o w a n y

S k ł a d R e d a k c j i N a u k o w e j:

Redaktor: MARIA DEKÓWNA
Z-ca Redaktora: TOMASZ PUROWSKI
Sekretarz: JOLANTA SADOWSKA-TOPÓR
Członkowie Redakcji: ROMUALD SCHILD, ZOFIA SULGOSTOWSKA

S k ł a d K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o:

JOHAN CALLMER (Lund), HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań),
NATALIE VENCLOVÁ (Praha)

A d r e s R e d a k c j i:

Instytut Archeologii i Etnologii PAN
00-140 Warszawa, al. Solidarności 105
tel. (0-22) 620 28 81 do 84 wewn. 138, 171
e-mail: archeologia.polski@wp.pl

K o r e k t o r:

Andrzej Jacek Tomaszewski

PL ISSN 0003-8180

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Warszawa 2016

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission from the copyright owner.

D T P:

Letter Quality, ul. Brylowska 35/38, 01-216 Warszawa

D r u k:

Partner Poligrafia sp. z o.o.; ul. Zwycięstwa 10; Białystok

Nakład 250 + 10 egz., objętość 39 ark. wydawn., papier offset 90 g
Druk ukończono w marcu 2017 r.

SPIS TREŚCI

Dr Eleonora Tabaczyńska (5.08.1931–15.06.2015) (M a r i a D e k ó w n a)	7
Dr. Eleonora Tabaczyńska (5.08.1931–15.06.2015)	11
Bibliografia prac dr Eleonory Tabaczyńskiej (opracowała D o r o t a C y n g o t)	15

STUDIA

T o m a s z B o r o ń, M a ł g o r z a t a W i n i a r s k a - K a b a c i ń s k a, Wieliszew, powiat legionowski, stanowiska III, VIb; wykopy XVI, XVIIc: przyczynek do rozważań nad wytwórczością krzemionką schyłkowego mezolitu (przemysł kokrowski)	25
Wieliszew, Legionowo district, sites III, VIb; trenches XVI, XVIIc: some reflections on flint manufacturing in final Mesolithic (Kokry industry)	69

SYMPOZJUM „SZKŁO NA GŁÓWNYCH SZLAKACH KOMUNIKACYJNYCH WCZESNOŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY I AZJI” / SYMPOSIUM „GLASS ON MAIN COMMUNICATION ROADS OF EARLY MEDIEVAL EUROPE AND ASIA”

M a r i a D e k ó w n a, Wprowadzenie	73
Introduction	75
M a r t a Ż u c h o w s k a, Importowane naczynia szklane w Chinach w I tysiącleciu n.e. . .	77
Imported glass vessels in China in the 1 st millennium A.D.	110
S v e t l a n a V a l i u l i n a, International trade relations of the middle Volga region in the Medieval period through the glass evidence	113
K a r o l i n a K o k o r a, Paciorek ze szkła ołowiowo-krzemowego znaleziony w Wolinie ..	171
Bead from lead-silica glass found in Wolin	189
E k a t e r i n a S t o l y a r o v a, Glass in Ancient and Medieval eastern Europe as evidence of international contacts	191
E l e o n o r a T a b a c z y ń s k a, Głos w dyskusji	213
A voice in discussion	217
I n n a K u z i n a, Glass beads in the northern regions of Rus': issues of trade routes and chronology	219

DYSKUSJE I POLEMIKI

J a c e k L e c h, Do historii badań i udostępnienia neolitycznej kopalni krzemienia pasia- stego w Krzemionkach	241
Some remarks concerning the history of research and public accessibility of the Neo- lithic mine of striped flint at Krzemionki	273

RECENZJE

Górnictwo z epoki kamienia: Krzemionki – Polska – Europa. W 90. rocznicę odkrycia kopalni w Krzemionkach (K a t a r z y n a K e r n e d e r - G u b a ł a)	279
Milan Zápotocký, Marie Zápotocká, Kutná Hora – Denemark. Hradiště řivnáčské kultury (ca 3000–2800 př. Kr.) (H a n n a K o w a l e w s k a - M a r s z a ł e k)	285
Richard Davis, The early and middle Bronze Age spearheads of Britain (U r s z u ł a B u g a j)	290

„Cahiers de civilisation médiévale. X ^e -XII ^e siècles”, 48/191: 2005; „Cahiers de civilisation médiévale. X ^e -XII ^e siècles”, 57/226: 2014 (Maciej Trzeciński)	296
L'îlot du palais de justice d'Épinal (Vosges). Formation et développement d'un espace urbain au Moyen Âge et à l'époque moderne (Maciej Trzeciński)	299

KRONIKA

... <i>Kiedy myślimy o kimś zostając bez niego</i> . Doktor archeologii, „Maestra” Eleonora Tabaczyńska in memoriam (5 sierpnia 1931–15 czerwca 2015) (Dorota Cyngot, Anna Zalewska)	307
Doc. dr hab. Maria Chmielewska (15.04.1920 – 14.04.2016) (Zofia Sulgostowska) ...	359
Izabela Niewiadomska (31.03.1936 – 07.01.2016) (Romuald Schild)	360
Dr Piotr Dzierżanowski (2.11.1948 – 31.12.2015) (Tomasz Purowski)	364
Prof. dr inż. Włodzimierz Świątek (18.10.1922 – 27.07.2016) (Maria Dekówna) ...	368
Czterdziestolecie pracy naukowej mgr Haliny Królik (Romuald Schild)	370
Bibliografia prac Haliny Królik (bibliografia zestawiona przez Halinę Królik i Romualda Schilda)	372
Spotkanie naukowe „Rydno – miejsca i ludzie”. Jubileusz mgr Haliny Królik (Katarzyna Kerneder-Gubała)	376

ZASADY PRZYGOTOWANIA MASZYNOPISÓW I MATERIAŁU ILUSTRACYJNEGO PRZEZ AUTORÓW	379
GUIDELINES FOR AUTHORS PREPARING MANUSCRIPTS AND ILLUSTRATIONS FOR PUBLICATION IN ENGLISH	385

Streszczenia w języku angielskim artykułów publikowanych na łamach „Archeologii Polski” ukazują się – począwszy od 2004 r. – w międzynarodowym czasopiśmie internetowym „The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” (CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

Summaries in English of articles published in “Archeologia Polski” have been published (since 2004) in the international web periodical “The Central European Journal of Social Sciences and Humanities”(CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

“Archeologia Polski” is regularly indexed in the International Bibliography of the Social Sciences; in IBZ – International Bibliography of Periodical Literature; IBZ – CD-ROM; IBR – International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature; IBR – CD-ROM.

ZASADY PRZYGOTOWANIA MASZYNOPISÓW I MATERIAŁU ILUSTRACYJNEGO PRZEZ AUTORÓW

Począwszy od tomu LXI: 2016 ulegają zmianie niektóre zasady przygotowywania prac przeznaczonych do druku w „Archeologii Polski”. W związku z tym są już nieaktualne wytyczne opublikowane w tomie 28: 1983, z. 1, s. 239 i nn.

Informujemy też, że od 2015 r. „Archeologia Polski” jest rocznikiem.

Poniżej podajemy zasady, które będą obowiązywały od 2016 r. Są one też publikowane na stronie internetowej www.iaepan.edu.pl. Uprzejmie prosimy Autorów o ich stosowanie przy opracowywaniu artykułów i recenzji przekazywanych do druku w naszym wydawnictwie. Prace przygotowane niezgodnie z tymi zasadami nie będą przyjmowane.

1. Ogólne zasady przygotowania maszynopisów

- 1.1. Maszynopis należy dostarczyć w jednym egzemplarzu (wydruk + płyta CD lub pliki wysłane na e-mail Redakcji: archeologia.polski@wp.pl).
- 1.2. Wszystkie części składowe maszynopisu pracy przekazywanej Redakcji Naukowej (1. Abstrakt; 2. Tekst główny; 3. Wykaz cytowanej literatury; 4. Tabele; 5. Wykaz tytułów tabel; 6. Podpisy pod ryciny; 7. Streszczenie) winny zaczynać się od nowej strony.
- 1.3. Dokument programu: Word 2003 (z rozszerzeniem .rtf); Czcionka: Times New Roman; Wielkość: 12; Odstęp pomiędzy znakami: normalne; Interlinia: 1,5 wiersza; Wcięcia akapitowe: 1 tab. (należy unikać tworzenia wcięć za pomocą spacji).

2. Tekst główny

- 2.1. W działach „Metody i metodologia”, „Studia”, „Dyskusje i polemiki” nazwiska autorów umieszcza się nad tytułem pracy z lewej strony i pisze się je kapitalikami, a tytuły tych prac – wersalikami. W działach „Recenzje” i „Kronika” oraz artykułach wspomnieniowych poświęconych różnym badaczom (znajdujących się na początku tomu) nazwiska autorów pisze się antykwą, kursywą, i umieszcza pod tekstem, z prawej strony.
- 2.2. Przerwy w cytatach powinny być przedzielone nawiasem, ale przed i po tekście należy pisać tylko wielokropki, np.: „Uzupełniające wyrazy [...], bez których...”
- 2.3. Należy stosować następujące rozwinięcia lub skróty: „2 poł. XII w.”; „połowa XII w.”; „początek X w.”; „lata czterdzieste XV w.”; „wiek (stulecie) XII”; „XII w.”; „rok 965”; „965 r.”
- 2.4. W artykułach przeznaczonych do działów „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Dyskusje i polemiki” cytowaną literaturę należy podawać w tekście, w nawiasie, w następującym zapisie (Kostrzewski 1955, s. 127), a w przypadku

- odesłania do rycin: (Kostrzewski 1955, ryc. 5). Jeśli cytowana praca sygnowana jest przez dwóch autorów, to podajemy nazwiska obu (np. Dekówna, Purowski 2012), jeśli przez co najmniej trzech – umieszczamy nazwisko pierwszego z nich, a następnie należy napisać: i in. (np. Gruszka i in. 2013). Numerację rycin cytuje się według oryginalnego zapisu (cyfry rzymskie lub arabskie) zgodnie z zasadą, którą obrazują następujące przykłady: tabl. V 3, ryc. 5: 3, ryc. 5a. W przypadku cytowania tabel podajemy pełne słowo „tabela”, a tablic – skrót „tabl.” Obce terminy, jak fig., pl. i inne, winny być spolszczone na: ryc., tabl., tabela i inne.
- 2.5. Wszystkie nazwiska pisane cyrylicą, a cytowane w charakterze literatury, powinny być transliterowane według standardu ISO 9:1995 (zob. punkt 9). Te same nazwiska oraz nazwy geograficzne wymieniane w treści tekstu głównego lub przypisów, a także tabel i map winny być transkrybowane według standardu ISO 9:1995 (zob. <http://so.pwn.pl/zasady.php?id=629693>), np. „J.L. Szczapowa określa ilościowe wartości graniczne kolejnych stopni stężenia głównych składników szklotwórczych (Šapova 1973, s. 15 nn.)”.
- 2.6. Tytuł recenzji winien zawierać imię i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł, nazwę wydawnictwa, miejsce i rok wydania oraz – w przypadku wydawnictwa zwarteo – liczbę stron, rycin i tabel, a w przypadku pracy publikowanej w czasopiśmie, wydawnictwie ciągłym zbiorowym lub wydawnictwie zwartym zbiorowym – numery stron zajętych przez tę pracę, liczbę rycin i tabel. Nazwiska autorów i tytuły prac recenzowanych drukowanych cyrylicą, należy w tytule recenzji podawać w transliteracji. Tytuły referatów i komunikatów wymienionych w sprawozdaniach ze zjazdów, konferencji i innych zebrań, przeznaczonych do działów „Kronika”, winny być podawane w wersji oryginalnej (nazwiska autorów i tytuły ich prac pisane w alfabetach cyrylickich należy transliterować).

3. Przypisy

- 3.1. W tekstach do wszystkich działów możliwe jest dołączenie przypisów od 1 do x, które należy umieszczać u dołu odpowiedniej strony.
- 3.2. Dokument programu: Word 2003 (z rozszerzeniem .rtf); Czcionka: Times New Roman; Wielkość: 10; Odstęp pomiędzy znakami: normalne; Interlinia: 1,5 wiersza; Wcięcia akapitowe: brak.
- 3.3. W wymienionych wyżej trzech działach (zob. punkt 2.4.), przy cytowaniu literatury w przypisach stosuje się te same zasady co w tekście głównym (zob. punkt 2.4. i 2.5.).
- 3.4. W działach „Recenzje”, „Kronika” i artykułach wspomnieniowych poświęconych różnym badaczom (zamieszczonych na początku tomu) literaturę cytuje się w przypisach dolnych w pełnym zapisie bibliograficznym (też z inicjałem imienia). Jeśli powtórnie cytuje się tę samą pracę danego autora, po jego nazwisku należy umieścić skrót „op. cit.” (np. J. Kostrzewski, op. cit., s. 68), natomiast gdy odnośniki do tej pozycji rozdzielone są powołaniem się na inną pracę tegoż autora, przy powtórnym cytowaniu pierwszej z nich podaje się początek jej tytułu (np. J. Kostrzewski, *Pradzieje...*, s. 68). Odnośniki do artykułów publi-

kowanych w czasopismach należy pisać w sposób następujący: T. Krysztofiak, *Okucie ze znakiem Ruryka znalezione w Gieczu*, „Archeologia Polski”, 58/1–2: 2013, s. 115–127.

4. Wykaz cytowanej literatury

- 4.1. Dokument programu: Word 2003 (z rozszerzeniem .rtf); Czcionka: Times New Roman; Wielkość: 12; Odstęp pomiędzy znakami: normalne; Interlinia: 1,5 wiersza; Wcięcia akapitowe: brak.
- 4.2. Tytuł wykazu bibliografii powinien być zapisany wersalikami w następującej formie: WYKAZ CYTOWANEJ LITERATURY.
- 4.3. Do pracy powinno być załączone pełne zestawienie literatury cytowanej w tekście głównym, przypisach, podpisach pod rycinami i tabelach. Gdy przywoływane są źródła historyczne, to *Wykaz cytowanej literatury* należy podzielić na dwa segmenty: „Źródła” i „Opracowania”; ich tytuły należy pisać kursywą. Nazwy czasopism i wydawnictw ciągłych zaopatrywane są w cudzysłów, a wydawnictw nieseryjnych i seryjnych – nie; w tych dwóch ostatnich przypadkach należy podać inicjał imienia oraz nazwisko redaktora, a także miejsce wydania. Tytuły wydawnictw drukowane w alfabetach cyrylicy winny być transliterowane.
- 4.4. W *Wykazie cytowanej literatury*, w przypadku cytowania kilku prac danego Autora wydanych w tym samym roku, rok wydania należy zaopatrzyć w kolejną literę alfabetu, np. 1970a, 1970b, 1970c itd. Zarówno w tym przypadku, jak i wówczas, gdy podaje się też inne prace tego Autora należy każdorazowo powtarzać jego nazwisko. Wymienia się nazwiska wszystkich autorów cytowanej pracy. Nie podaje się skrótów oznaczających tom, rocznik, zeszyt, numer, część czasopism, wydawnictw ciągłych i wydawnictw zwartych seryjnych, a także tom wydawnictw zwartych nieseryjnych (książkowych: monografii i innych). Cyfrę oznaczającą część tomu oddziela się ukośnikiem od liczby tomu, np. 25/4. Podaje się natomiast skrót „s.” przed cyframi określającymi objętość cytowanego artykułu/recenzji, np. s. 20–105, a także skróty „red.” – w przypadku wydawnictw zwartych seryjnych i nieseryjnych. Nazwiska autorów pisze się drukiem rozstrzelonym; tytuły artykułów, monografii, prac zbiorowych – kursywą. Przy cytowaniu artykułów i recenzji publikowanych w czasopismach i pracach zbiorowych konieczne jest wymienienie w wykazie literatury stron od 1 do x. Literaturę należy podawać wg następującego wzoru:

a) wydawnictwa zwarte nieseryjne

B u d i n s k ý - K r i č k a V. 1947, *Slovensko v době bronzovej a halštatskej*, [w:] *Slovenské dejiny*, I/1, Bratislava, s. 93–101.

B u k o w s k i Z. 1976, *Elementy wschodnie w kulturze łużyckiej u schyłku epoki brązu*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.

B u k o w s k i Z. 1977, *The Scythian influence in the area of Lusatian culture*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.

Faul H. 1971, *Potassium-argon dating*, [w:] *Dating techniques for the archaeologist*, H.N. Michael, E.K. Ralph red., Cambridge-London, s. 157-163.

Kostrzewski J., Chmielewski W., Jażdżewski K. 1965, *Pradzieje Polski*, Wrocław-Warszawa-Kraków.

Łowmiański H. 1970, *Początki Polski*, IV, Warszawa.

H.N. Michael, E.K. Ralph red. 1971, *Dating techniques for the archaeologist*, Cambridge-London.

b) wydawnictwa zwarte seryjne:

Zbrueva A.V. 1952, *Istoriâ naseleniâ Prikamâ v ananinskuû èpohu*, Materiały i issledowaniâ po arheologii SSSR, 30, Moskwa.

c) czasopisma i wydawnictwa ciągłe:

Bukowski Z. 1978, *Zachodni zasięg oddziaływań tzw. scytyjskich i ich charakter*, „Archeologia Polski”, 23/2, s. 377-423.

Dobrzański B., Malicki A. 1950, *Gleby województwa krakowskiego i rzeszowskiego*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, Sectio B, 4, s. 117-134.

Lichardus J., Vladár J. 1964, *Zu Problemen der Ludanice-Gruppe in der Slowakei*, „Slovenská archeológia”, 12/1, s. 69-162.

d) recenzje

Kwapieniowa M. 1962, (rec.) *M. Gajewska, J. Kruppé, Stan i problematyka badań nad produkcją garncarską w Polsce w XIV i XV w.*, *Studia z Dziejów Rzemiosła i Przemysłu*, t. 1:1961, s. 17-35, [w:] „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 10/3-4, s. 712-714.

5. Abstrakt, streszczenie

5.1. Do artykułów, które mają być publikowane w działach: „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Dyskusje i polemiki”, a także artykułów zamieszczonych na początku tomu, dedykowanych różnym badaczom, niezbędne jest załączenie – na wstępie pracy – abstraktu o objętości 10-12 wierszy, zawierającego podstawową informację o jej treści.

Pod abstraktem należy umieścić „Słowa kluczowe”.

5.2. Do artykułów przeznaczonych do publikacji w działach: „Metody i metodologia”, „Studia” oraz „Dyskusje i polemiki” należy załączyć streszczenie (które będzie publikowane w jednym z trzech języków: angielskim, francuskim albo niemieckim) o objętości nie mniejszej niż 20% objętości tekstu głównego. Nad streszczeniem umieszcza się imię i nazwisko Autora w pełnym brzmieniu oraz tytuł artykułu, a pod tym ostatnim – podtytuł „Streszczenie”. W streszczeniu winna być wzmiankowana podstawowa literatura cytowana w pracy, wg tego samego systemu co w tekście głównym, odnośniki do wszystkich rycin oraz,

o ile Autor uzna to za potrzebne, numery przypisów w tekście głównym. W tym ostatnim przypadku, przy pierwszym powołaniu się na przypis, należy podać na dole strony uwagę, pod gwiazdką, że numery przypisów odnoszą się do tekstu polskiego. Pod streszczeniem, z lewej strony, winien być zamieszczony „Adres Autora” zawierający tytuł naukowy, imię i nazwisko Autora pracy, nazwę instytucji, w której jest on zatrudniony, oraz jej adres (ulica, nr domu, nr kodu, miasto), ewentualnie również adres e-mail.

O ile Autor przesyła gotowy przekład, powinien pod streszczeniem, z prawej strony, podać imię i nazwisko tłumacza w pełnym brzmieniu.

- 5.3. Nazwiska oraz nazwy geograficzne pisane cyrylicą, wymieniane w abstrakcie, streszczeniu, podpisach pod ryciną, tytułach tabel i w słowach kluczowych, winny być transliterowane.

6. Tabele

- 6.1. Dokument programu: Word 2003 (z rozszerzeniem .rtf); Czcionka: Times New Roman (bez pogrubionej czcionki!); Wielkość: 10; Odstęp pomiędzy znakami: normalne; Interlinia: 1,0 lub 1,5 wiersza.
- 6.2. Tabele dołączane do pracy numerowane są cyframi arabskimi. Ich tytuły należy podawać dwójako: umieszczać nad tabelą oraz załączyć, oddzielnie, wykaz tytułów tabel.
- 6.3. „Główki” tabeli (górną i boczną) powinny być oddzielone od reszty tabeli podwójną linią.

7. Ilustracje

- 7.1. Wszystkie ryciny winny być zamieszczone i cytowane w tekście w kolejności od 1 do x. Całość materiału ilustracyjnego, tj. rysunki, mapy, fotografie, tablice, wykresy itp., traktuje się jako ryciny, przyjmując dla nich wspólną ciągłą numerację od 1 do x cyframi arabskimi. Elementy wewnętrzne rycin i znaki graficzne w legendzie oznacza się małymi literami alfabetu w kolejności ich występowania.
- 7.2. Każda ilustracja w oddzielnym pliku TIF lub JPG.
- 7.3. Minimalna jakość plików z ilustracjami: 300 dpi.
- 7.4. „Archeologia Polski” drukowana jest w formacie B5, dlatego ilustracje powinny być dostosowane do wymiarów szpalty (12,5 × 19,5 cm).
- 7.5. Na każdej rycinie winna być umieszczona skala liniowa.

8. Podpisy do ilustracji

- 8.1. Dokument programu: Word 2003 (z rozszerzeniem .rtf); Czcionka: Times New Roman; Wielkość: 12; Odstęp pomiędzy znakami: normalne; Interlinia: 1,5 wiersza.
- 8.2. Tytuł główny ryciny piszemy bez dwukropka, kończymy go kropką. Jeśli są podpisy objaśniające, to tytuł główny nie jest zakończony kropką. Podpisy objaśniające należy drukować mniejszą czcionką, po ostatnim umieszcza się kropkę. Między elementami „a”, „b”, „c” wstawia się średnik. Nazwiska autorów rycin

drukuje się najmniejszą czcionką. W tekście polskim stosuje się następujące skróty: „Rys.,” „Fot.,” „Wg?”. Bez skrótu piszemy: „Opracował”, „Na podstawie [...] przerysował...” Umieszcza się je poniżej ostatniego wiersza podpisu, z prawej strony, bez końcowej kropki. Dane dotyczące publikacji, z której zaczerpnięto rycinę, podaje się według następującego wzoru: Wg Buko 1988, ryc. 5 (b). Litera alfabetu znajdująca się w nawiasie oznacza element ryciny zamieszczonej w pracy publikowanej w „Archeologii Polski”.

9. Transliteracja cyrylicy

9.1. Transliterację cyrylicy należy zapisywać według standardu ISO 9:1995 (zob. <http://so.pwn.pl/zasady.php?id=629693> lub w Wikipedii):

Cyrylica		Alfabet łaciński		Cyrylica		Alfabet łaciński		Cyrylica		Alfabet łaciński	
А	а	A	a	Ѐ	ї	Ī	ī	Ÿ	ý	Ŭ	ű
Ă	ă	Ă	ă	Й	й	J	j	Υ	υ	Û	ù
Ā	ā	Ā	ā	Ј	ј	Ĵ	ĵ	Φ	φ	F	f
Ә	ә	Ā	a	К	к	K	k	Χ	χ	H	h
Б	б	B	b	Қ	қ	Ḷ	ḷ	Χ	χ	Ḥ	ḥ
В	в	V	v	К	к	Ḷ	ḷ	h	h	Ḥ	ḥ
Г	г	G	g	Л	л	L	l	Ц	ц	C	c
Ґ	ґ	Ĝ	ğ	Љ	љ	Ľ	ľ	Ц	ц	Ĉ	ĉ
Ђ	ђ	Ĝ	ğ	М	м	M	m	Ч	ч	Č	č
Д	д	D	d	Н	н	N	n	Ĉ	ĉ	Ĉ	ĉ
Ђ	ђ	Đ	đ	Њ	њ	Ŋ	ŋ	Ч	ч	Ç	ç
Ѓ	ѓ	Ĝ	ğ	Н	н	Ŋ	ŋ	Ц	ц	Đ	đ
Е	е	E	e	О	о	O	o	Ш	ш	Š	š
Ë	ë	Ë	ë	Ӗ	ӗ	Ӗ	ӗ	Щ	щ	Ŝ	ŝ
Ě	ě	Ě	ě	Ө	ө	Ŏ	ŏ	Ъ	ъ		
Є	е	Ê	ê	П	п	P	p				
Ё	ё	Ĉ	ĉ	П	п	Ĵ	ĵ	Ы	ы	Y	y
Є	е	Ĉ	ĉ	Р	р	R	r	Ы	ы	Ÿ	ÿ
Ж	ж	Ž	ž	С	с	S	s	Ь	ь		
Ж	ж	Ž	z	С	с	Ş	ş	Э	э	È	è
Ж	ж	Ž	z	Т	т	T	t	Ю	ю	Û	û
З	з	Z	z	Т	т	Ṭ	ṭ	Я	я	Â	â
Ž	ž	Ž	z	Ѡ	ѧ	Ĉ	ĉ	Ъ	ъ	Ě	ě
S	s	Ž	ž	Ѐ	ќ	Ķ	ķ	Ж	ж	Ā	ā
З	з	Ž	ž	У	у	U	u	Ө	ө	Ĥ	ĥ
И	и	I	i	Ў	ў	Ú	ú	У	у	ÿ	ÿ
Й	й	Ī	ī	Ÿ	ÿ	Ŭ	ű	Ѧ	ѧ	Ŏ	ŏ
I	i	Ī	ī	Ÿ	ÿ	Ŭ	ű				‡

GUIDELINES FOR AUTHORS PREPARING MANUSCRIPTS AND ILLUSTRATIONS FOR PUBLICATION IN ENGLISH

Starting with volume LXI: 2016 new guidelines for preparing articles for publication in "Archeologia Polski" will replace the guidelines published in volume 28: 1983, fasc. 1, p. 239 ff.

From 2015 "Archeologia Polski" is published as an annual.

The guidelines below will be in force from 2016. They are also announced on our website www.iaepan.edu.pl. Authors are kindly requested to follow these instructions when preparing articles and reviews for publication in our journal. Submissions failing to follow these guidelines will not be accepted.

1. General guidelines for preparing manuscripts

- 1.1. Manuscripts should be submitted in one copy (printout + CD or sent by e-mail to: archeologia.polski@wp.pl).
- 1.2. All constituent parts of the manuscript submitted (1. Abstract; 2. Body text; 3. Bibliography of works cited; 4. Tables; 5. Captions for tables; 6. Captions for figures; 7. Summary) should start on a new page.
- 1.3. Document file: Word 2003 (extension .rtf); font: Times New Roman; size: 12; space between signs: normal; line spacing: 1.5 lines; paragraph indents: 1 tab (avoid using spacebar for indents).

2. Body text

- 2.1. Sections "Metody i metodologia" (Methods and methodology), "Studia" (Studies) and "Dyskusje i polemiki" (Discussions and polemics) names of authors appear above the title of the work, to the left, written in small capitals, the titles in capitals. Sections "Recenzje" (Reviews) "Kronika" (Chronicle) and commemorative texts dedicated to different scholars (at the beginning of the volume) have the authors' names in Roman typeface and italics, placed below the text on the right side.
- 2.2. Breaks in quotes should be in brackets (in Polish), but in front and at the end of the text suspension points should be used, e.g.: "Uzupełniające wyrazy [...], bez których..."
Breaks in quotes should be marked with suspension points, and suspension points should also be placed at the beginning and end of the quoted text (if needed), e.g., "Other words... without which..."
- 2.3. The following expansions and abbreviations should be used: "2nd half of the 12th c."; "mid-12th c."; "early 10th c."; "1450s"; "12th c."; "the year 965"; "AD 965".
- 2.4. Articles in sections "Metody i metodologia", "Studia" and "Dyskusje i polemiki" have references cited in the text, in parentheses, as follows: (Kostrzewski 1955, p. 127), when citing figures: (Kostrzewski 1955, Fig. 5). If the cited reference has two authors, both names are given (e.g., Dekówna, Purowski 2012), if at

least three, then the name of the first author is given followed by “et al.” (e.g., Gruszka et al. 2013). Figure numbers are given as published in the original text (Roman or Arabic numerals): Pl. V 3, Fig. 5: 3, Fig. 5a. For tables, the full word “Table” is used, for plates the abbreviation “Pl.”

- 2.5. All names in the Cyrillic script should be transliterated according to *Transliterated dictionary of the Russian language*, E. Garfield red. (see below, section 9). The same names as well as geographical place names in the main body of the text or the footnotes, as well as in tables and maps should be transcribed according to standards set down in *Transliterated dictionary of the Russian language*, E. Garfield red. (see <http://garfield.library.upenn.edu/rd/rd1.pdf>).
- 2.6. The title of a review should include the full name of the author of the reviewed work, the title, publisher’s name, place and year of publication and, in the case of books, the number of pages, figures and tables, in the case of articles in journals, series or collective books, page numbers for the article, number of figures and tables. Names of authors and titles of reviewed works in the Cyrillic script should be transliterated in the title of the review.
Titles of papers and communications mentioned in reports from conferences, symposia and other meetings, intended for the “Kronika” section should be given in the original version (names of authors and titles in the Cyrillic script should be transliterated).

3. Notes

- 3.1. In all sections notes are admitted, from 1 to x, as footnotes.
- 3.2. Document file: Word 2003 (extension .rtf); font: Times New Roman; size: 10; spacing between signs: normal; line spacing: 1.5 line; paragraph indent: none.
- 3.3. In the above mentioned three sections (see 2.4.), the same guidelines apply to cited references as for the main body text (see 2.4. and 2.5.).
- 3.4. In the “Recenzje”, “Kronika” sections and in articles dedicated to researchers (at the beginning of the volume), a full bibliographic citation should be provided in the footnotes. Cited again, the author’s name is followed by “op. cit.” (e.g., Kostrzewski, op. cit., p. 68), and when the reference is separated by a citation of another work by the same author, when citing again, the first words of the title should be given as well (e.g., Kostrzewski, *Pradzieje...*, p. 68).

4. Bibliography of works cited

- 4.1. Document file: Word 2003 (extension .rtf); font: Times New Roman; size: 12; spacing between signs: normal; line spacing: 1.5 lines; paragraph indent: none.
- 4.2. The title of the reference list should be in capital letters as exemplified: BIBLIOGRAPHY OF WORKS CITED.
- 4.3. A full list of references cited in the main body text, footnotes, figure and table captions should be attached. When citing historical sources, divide the *Bibliography of works cited* section into: “Źródła” (Original sources) and “Opracowania” (Literature), written in Roman typeface.

Titles of journals are in quotation marks, titles of series and non-series are not; in the latter two instances, the initial of the name and the surname of the editor should be given, as well as place of publication. Titles of publications in the Cyrillic script should be transliterated.

- 4.4. In the *Bibliography of works cited* section, when citing a few works by the same author published in the same year, the year of publication should be assigned successive letters of the alphabet, e.g., 1970a, 1970b, 1970c etc. In this case as well as when citing other works by the same author, the name of the author should be repeated each time. All authors of a cited work should be given.

Abbreviations referring to volume, fascicule, number, part of journal, serial publications as well as publications not in series (books: monographs and others) are not used. The number of a part of a volume is given after a slash, e.g., 25/4. The abbreviation "pp." is given before the range of pages of a cited article/review, e.g., pp. 20–105, as well as the abbreviations "ed./eds" in the case of books and books which are part of a series.

Names of authors are spaced-out; titles of articles, monographs, collective works in italics.

When citing articles and reviews published in journals and collective works, the range of pages from 1 to x should be given in the *Bibliography of works cited*.
Examples of listed references:

a) books

- B u d i n s k ý - K r i č k a V. 1947, *Slovensko v době bronzovej a halštatskej*, [in:] *Slovenské dejiny*, I/1, Bratislava, pp. 93–101.
- B u k o w s k i Z. 1976, *Elementy wschodnie w kulturze łużyckiej u schyłku epoki brązu*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.
- B u k o w s k i Z. 1977, *The Scythian influence in the area of Lusatian culture*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk.
- F a u l H. 1971, *Potassium-argon dating*, [in:] *Dating techniques for the archaeologist*, H.N. Michael, E.K. Ralph red., Cambridge–London, pp. 157–163.
- K o s t r z e w s k i J., C h m i e l e w s k i W., J a ż d ż e w s k i K. 1965, *Pradzieje Polski*, Wrocław–Warszawa–Kraków.
- Ł o w m i a ń s k i H. 1970, *Początki Polski*, IV, Warszawa.
- H. N. M i c h a e l, E. K. R a l p h red. 1971, *Dating techniques for the archaeologist*, Cambridge–London.

b) books which are part of a series:

- Z b r u e v a A. V. 1952, *Istoriâ naseleniâ Prikamâ v ananinskuû èpohu*, *Materialy i issledovaniâ po arheologii SSSR*, 30, Moskva.

c) journals and other serial publications:

- B u k o w s k i Z. 1978, *Zachodni zasięg oddziaływań tzw. scytyjskich i ich charakter*, "Archeologia Polski", 23/2, pp. 377–423.

- Dobrzański B., Malicki A. 1950, *Gleby województwa krakowskiego i rzeszowskiego*, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska", Sectio B, 4, pp. 117–134.
- Lichardus J., Vladár J. 1964, *Zu Problemen der Ludanice-Gruppe in der Slowakei*, "Slovenská archeológia", 12/1, pp. 69–162.

d) reviews

- Kwapieńowa M. 1962, (rev.) *M. Gajewska, J. Kruppé, Stan i problematyka badań nad produkcją garncarską w Polsce w XIV i XV w., Studia z Dziejów Rzemiosła i Przemysłu, t. 1: 1961, s. 17–35*, [in:] "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej", 10/3–4, pp. 712–714.

5. Abstract

- 5.1. Articles in the sections: "Metody i metodologia", "Studia" and "Dyskusje i polemiki", as well as articles at the beginning of the volume dedicated to other researchers should include at the beginning an abstract of 10–12 lines containing essential information regarding the content.
Keywords should be given below the abstract.
- 5.2. Placed underneath the article, on the left side, there should be the "Author's address", which should contain the scientific title, name and surname of the Author, name of the institution where he is employed, as well as the institution's address (street, house number, postal code, city), possibly an e-mail address.
- 5.3. Personal names and geographical place names in the Cyrillic script, mentioned in the abstract, summary, figure captions, titles of tables and keywords, should be transliterated.

6. Tables

- 6.1. Document file: Word 2003 (extension .rtf); font: Times New Roman (no bolds!); size: 10; spacing between signs: normal; line spacing: 1.0 or 1.5 lines.
- 6.2. Tables should be identified with Arabic numerals. Captions should be placed above the table and also listed in a separate document with table captions.
- 6.3. Top and side table headings should be separated from the data part of the table by a double line.

7. Illustrations

- 7.1. All figures are included in the text and cited in the text from 1 to x. All drawings, maps, photographs, plates, charts etc. are considered as illustrations, and are numbered sequentially, in one joint continuous series from 1 to x using Arabic numerals. Elements of figures and graphic signs in the legends are marked with small letters of the alphabet by order of appearance.
- 7.2. Each illustration comes as a separate file, either TIF or JPG.
- 7.3. Minimum resolution: 300 dpi.

- 7.4. "Archeologia Polski" has a B5 print format; illustrations should match the format dimensions (12.5 x 19.5 cm).
- 7.5. A linear scale is required on all figures.

8. Figure captions

- 8.1. Document file: Word 2003 (extension .rtf); font: Times New Roman; size: 12; spacing between signs: normal; line spacing: 1.5 lines.
- 8.2. The main figure caption is written without a colon and ends in a full stop. The full stop is omitted, if there are explanatory remarks. The latter are in smaller font and terminate in a full stop. A semicolon separates the elements "a", "b", "c". Names of authors of the figures are given in the smallest font size. In English texts, the following are used: "Drawing", "Photo", "After", "Prepared by", "Based on [...] copied by..." These are placed below the last line of the caption, on the right, without the full stop. Data concerning the publication from which the figure was excerpted is given as follows: After Buko 1988, Fig. 5 (b). The letter of the alphabet in parentheses refers to the given element of a figure as published in "Archeologia Polski".

9. Transliteration of Cyrillic script

- 9.1. Transliteration of the Cyrillic script should follow standards set down in *Transliterated dictionary of the Russian language*, E. Garfield red. (see <http://garfield.library.upenn.edu/rd/rd1.pdf>).

Cyrillic		Roman		Cyrillic		Roman	
А	а	A	a	Р	р	R	r
Б	б	B	b	С	с	S	s
В	в	V	v	Т	т	T	t
Г	г	G	g	У	у	U	u
Д	д	D	d	Ф	ф	F	f
Е	е	E	e	Х	х	Kh	kh
Ё	ё	e	e	Ц	ц	Ts	ts
Ж	ж	Zh	zh	Ч	ч	Ch	ch
З	з	Z	z	Ш	ш	Sh	sh
И	и	I	i	Щ	щ	Shch	shch
Й	й	I	i	Ъ	ъ	"	
К	к	K	k	Ы	ы	Y	y
Л	л	L	l	Ь	ь	'	
М	м	M	m	Э	э	É	é
Н	н	N	n	Ю	ю	Yu	yu
О	о	O	o	Я	я	Ya	ya
П	п	P	p				

Translated by Iwona Zych

OD REDAKCJI

„Archeologia Polski” jest wydawnictwem ciągłym, w którym zamieszczane są artykuły zawierające ujęcia ogólne, syntetyzujące, omawianych zagadnień. Publikujemy w nim prace z zakresu metodologii i metodyki badań archeologicznych oraz dyscyplin współpracujących z archeologią, a także studia dotyczące problematyki prehistorii oraz wczesnych dziejów ziem polskich na tle europejskim. Każdy zeszyt zawiera również dział polemik i dyskusji oraz recenzje literatury polskiej i obcej, głównie archeologicznej, lecz również prac z zakresu dyscyplin z archeologią współpracujących.

Artykuły i recenzje przekazywane do druku w „Archeologii Polski” prosimy opracowywać według zasad opublikowanych w bieżącym tomie naszego periodyku, oraz na stronie internetowej:
www.iaepan.edu.pl

Warunki zamawiania „Archeologii Polski”

Instytucje i osoby prawne mogą kierować zamówienia na adres:

**Instytut Archeologii i Etnologii PAN; Al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa,
numer konta w BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001
z dopiskiem „Archeologia Polski”**

Zachęcamy do składania zamówień w naszej księgarni internetowej na stronie:

**www.iaepan.edu.pl
tel. (+48 22) 620 28 81 ÷ 86, w. 114; bookshop@iaepan.edu.pl**

Po otrzymaniu zamówienia prześlemy tom wraz z rachunkiem (cena numeru plus opłata przesyłki) Prenumeratę roczną przyjmują również oddziały kolportażowe RUCH, urzędy pocztowe i listonosze: prenumerata@ruch.com.pl lub zadzwoń: 22 693 70 00 / 801 800 803
Bieżące i wcześniejsze numery można nabyć lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w Księgarni IAE PAN, al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa; bookshop@iaepan.edu.pl

Subscriptions orders for “Archeologia Polski” available through the local press distributors or directly from Institute of Archaeology and Ethnology
Al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

The subscription rate is EURO 44 & postage. Payment should be made by credit card, by International Money Order sent to
BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001

or by a check made payable to **Instytut Archeologii i Etnologii PAN;
Al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland**

We recommend using an order form on the Institute’s bookshop on our website:
www.iaepan.edu.pl

WARUNKI PRENUMERATY „RUCH” S.A.

1. „Archeologia Polski” jest rocznikiem. Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okres roczny.
2. Przewidywana cena prenumeraty krajowej na 2017 r. wyniesie 45,00 zł.
3. Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora.
4. Prenumerata opłacana w złotych ze zleceniem wysyłki za granicę: informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33; tel. (0-22) 532 87 31; infolinia 0 800 120 029; wpłaty w PLN na konto w banku PEKAO S.A. IV O/Warszawa, nr 68 1240 1053 1111 0000 0443 0494 lub w kasie Oddziału.
Dokonując wpłaty za prenumeratę w Banku czy też w Urzędzie Pocztowym należy podać: nazwę firmy „RUCH” S.A., nazwę banku, numer konta, czytelny pełny adres odbiorcy za granicą, okres prenumeraty, rodzaj wysyłki (pocztą lot. czy zwykłą) oraz zamawiany tytuł. Warunkiem rozpoczęcia wysyłki prenumeraty, jest dokonanie wpłaty na podane konto.
5. Prenumerata opłacana w dewizach przez odbiorcę z zagranicy: przelewem na konto w banku w USD PEKAO S.A. IV O/W-wa 54 1240 1053 1787 0000 0443 0508; w EURO PEKAO S.A. IV O/W-wa 46 1240 1053 1978 0000 0443 0511, po dokonaniu przelewu prosimy o przesłanie kserokopii polecenia przelewu z podaniem adresu i tytułu pod nr faxu +48 22 532 87 32.
Opłaty za prenumeratę można dokonać również czekiem wystawionym na firmę „RUCH S.A. OKDP” i przesłanym razem z zamówieniem, listem poleconym na adres jw. Informujemy, że klienci płacący z zagranicy mogą też dokonać wpłaty na prenumeratę kartami kredytowymi VISA i MASTERCARD w Internecie www.ruch.noria.pl
6. Termin przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną na następny rok do 5.12.

For the exchange write, please, to

Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Biblioteka
Al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland

Orders regarding all publications of the Institute of Archaeology and Ethnology should be addressed to the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, Al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland, tel./fax +48 22 624 01 00

We recommend using an order from available in the Institute's bookshop on our website:

www.iaepan.edu.pl

Payment must be made by International Money Order sent to BANK BGK No 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001 or by check payable to Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Al. Solidarności 105, PL-00140 Warszawa, Poland.